

Presidenten: Da der ikke foreligger noget annet forslag, vil presidenten foreslå at valget foregår ved vanlig votering, og går ut fra at det er bifalt.

Votering:

Støtads forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det blir så å foreta valg på varapresident og varasekretær.

Joh. Ludw. Mowinckel: Jeg tillater mig å foreslå hr. Valen som varapresident og hr. Jakob Lothe som varasekretær.

Presidenten: Intet annet forslag er fremkommet, og presidenten går da ut fra at valget kan foregå ved vanlig votering, og anser det som bifalt.

Votering:

Joh. Ludw. Mowinckels forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det blir dernest å innvelge en representant i Lagtinget under hr. Meinich Olsens permisjon. Presidenten foreslår varamannen, hr. Stensaker, innvalgt i Lagtinget under representantens permisjon. Ingen har uttalt sig derimot, og forslaget ansees som enstemmig bifalt.

Stortingets forhandlinger blev derefter utsatt, for at avdelingene kunde tre sammen og velge embedsmenn.

Efter at forhandlingene var gjenoptatt, referertes:

1. Lagtingets presidentskap meddeler at Lagtinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.
2. Odelstingets presidentskap meddeler at Odelstinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.

Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.

Presidenten: Norges 87de ordentlige Storting er dermed lovlig konstituert.

Presidenten foreslår at underretning herom sendes Kongen gjennom Regjeringens chef, for at denne kan innhente Kongens bestemmelse om tidspunktet for Stortingets åpning. — Forslaget ansees vedtatt. Presidenten går ut fra at åpningen vil kunne finne sted imorgen kl. 13.

Presidenten ber om den vanlige bemyndigelse til, efter at Stortinget er erklært åpnet, og efter at trontalen og beretningen om rikets tilstand er overlevert, å utbringe det vanlige ønske for Kongen og fedrelandet, og anser denne bemyndigelse for gitt.

Presidenten ber videre om den vanlige bemyndigelse til å opnevne en deputasjon på 7

medlemmer til å motta Kongen, og går ut fra at også denne bemyndigelse er gitt. Som deputasjon opnevnes Wright (formann), Brinch, Laberg, Kirkeby-Garstad, Müller, Ramsvik og Handberg.

Presidenten ber videre om at presidentskapet efter vanlig praksis må få fullmakt til å utføre de forskjellige løpende forretninger som tilligger presidentskapet, særlig til å la opta og redigere debattene i Stortinget og dets avdelinger overensstemmende med den gitte instruks, og til enhver tid å treffe de forføininger som måtte påkrevnes i anledning av utgivelsen av «Stortingstidende», innstillinger, dokumenter og lover — og anser denne bemyndigelse for gitt.

Møtet hevet kl. 10,50.

Møte den 12 januar kl. 13.

President: Hambro.

Mottatt av den dertil opnevnte deputasjon innfant Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen sig kl. 13 i Stortinget, ledsaget av Regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestet Kongen opleste følgende trontale:

Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til fedrelandets gagn.

Stortinget er i forrige år tilkjennegitt arveprins Haralds fødsel. Arveprinsen er i enhver henseende frisk, sund og kjekk.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Kampene i Spania og i Det fjerne Østen har øket den internasjonale spenning. Den har fylt verden med en uro, som også har berørt vårt land. Hverken Folkeforbundet eller særlige internasjonale konferanser, som også Norge har deltatt i, har formådd å avverge eller stanse disse blodige konflikter. Den norske regjering har vært henvist til å gjøre hvad der står i dens makt for å verne landet mot alt for store forstyrrelser i folkets fredelige næring.

Folkeforbundets virkeområde er blitt minket ved at Italia har meldt sig ut. Men det er mitt håp og ønske at folkene må sette sine krefter inn på i størst mulig utstrekning å gjenoprette det mellempolitiske samarbeid for almen fred. Vårt land vil og må efter evne medvirke til alt som kan fremme dette formål, samtidig som det alltid må være en op-

gave for norsk politikk å holde landet utenfor krigerske forviklinger.

1937 har økonomisk sett vært et gunstig år for vårt land. Dette gjelder så vel jordbruk som skogbruk, fiske og hvalfangst, skibsfart og industri.

Stillingen for fiskerne er imidlertid fremdeles vanskelig. Det vil derfor også i 1938 bli fremsatt forslag om støtte til torskefiskeriene i form av statsgaranti for nærmere fastsatte minstepriser.

Spørsmålet om dannelse av salgsorganisasjoner av fiskere er under utredning i forbindelse med spørsmålet om lovforslag til underbyggelse av disse organisasjoners virksomhet. For fiskeutførselens vedkommende vil det likeledes bli arbeidet med spørsmålet om dannelse av organisasjoner, eventuelt med støtte i lov.

Det er opnådd internasjonal regulering av hvalfangsten for sesongen 1937—38 med deltagelse av de fleste hvalfangstnasjoner. Arbeidet med å få samtlige hvalfangstnasjoner med på fangstbegrensning fortsetter.

Det er av betydning at staten fremdeles støtter det teknisk-industrielle forskningsarbeid og arbeidet med planlegning, nye arbeidstiltak og selvbergning.

Den fremgang i erhvervslivet som var tydelig merkbar for ett år siden, har således fortsatt til stort gagn for landet. Tallet av arbeidsløse var i 1937 lavere enn i noget år siden 1930. Men tallet av ledige er fremdeles så høyt — særlig i den ugunstige årstid — at fortsatte tiltak til bekjempelse av arbeidsløsheten er nødvendig.

Boligsaken må vies øket oppmerksomhet. Det er nedsatt en komité til å utrede spørsmålet om en boligplan, og det vil bli foreslått en første bevilgning til et Statens boligfond. Spørsmålet om en lov om husleie vil bli opptatt til behandling på grunnlag av en ved årsskiftet avgitt komitéinnstilling.

Staten bør tre støttende til for å fremme elektrisitetsforsyningen i distrikter som ennå er uten elektrisitet.

En plan for slik støtte vil bli forelagt Stortinget og det vil bli foreslått en første bevilgning for kommende termin til dette formål.

De militære øvelser i 1938 vil bli foreslått holdt vesentlig på samme måte som i 1937.

Ved utarbeidelsen av statsbudgettet for 1938—39 har man søkt å begrense alle ordinære driftsutgifter, mens arbeids- og anleggsbudgettene er holdt oppe og til dels betydelig forhøiet. For å muliggjøre forhøielser på veibudgettet er det foreslått nogen økning av veiavgiftene. Det er ellers ikke foreslått for-

høielse av de gjeldende satser for skatter og avgifter.

Midler til forhøielse av tjenestemennenes reguleringstillegg etter Stortingets vedtak i 1937 er reservert.

Spørsmålet om å få lovregler om arbeidervern i landbruket er tatt op til overveielse.

Forslag til lover om yrkesundervisning for håndverk og industri, og om framhaldsskoler er under arbeid, og vil antagelig kunne legges frem for Stortinget i 1938.

Av saker som vil bli forelagt Stortinget, skal for øvrig nevnes forslag til lover om:

Norges Tannlægehøiskole.

Småbrukeralmenninger.

Ny vassdragslov.

Ny lov om fiske med trål.

Ny lov om fredning av minstemål for fisk.

Ny lov om arbeidstiden på skib.

Lover om distriktsbidrag til landingsutgifter ved norske luftruter.

Fondsoplegning.

Gjeldsbrev.

Forandringer i straffeloven.

Forandringer i skattelovene.

Samvirkelag og administrasjonsordning for kringkastingen.

I tro på at det ved samarbeid mellom alle byggende krefter vil lykkes å overvinne de vanskeligheter som ennå er til stede, og trygge samfundets fortsatte fremgang, ber jeg Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 87de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 12 januar 1938.

HAAKON

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Efterat utdrag av en melding om rikets tilstand og styring var oplest av statsråd Hjelmteit, mottok

Presidenten på Stortingets vegne forannevnte dokumenter og uttalte:

Herre Konge! Deres kongelige Høihet!

Det Storting som nu er åpnet, trer sammen under en tung og truende himmel med mørke uværsskyer horisonten rundt. Sjelden har menneskenes sinn vært mere fylt av angst, sterkere knuget av følelse av egen litenhet og hjelpeløshet. Vi møtes i takknemlighet over at vårt land hittil har vært skånet for de konflikter en verden vander sig under, og har fått arbeide uforstyrret videre på vår egen utvikling. Vi håper og vi tror at det må lykkes oss i lojalitet mot landet og mot hverandre og i troskap mot de oppgaver som er stillet oss, å gjennomføre vårt arbeid slik at

dette forhold ikke blir forandret. Vi ser hvorledes tiden maner til forsiktighet og samhold. Vi ønsker at det må lykkes oss verdig å forvalte de verdier som er betrodd oss, og i felles vilje til å trygge land og folk istemmer vi det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen med følge forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

Presidenten: Presidenten foreslår at Hans Majestet Kongens tale og beretningen om rikets tilstand og styring utlegges for å behandles i et senere møte.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet kl. 13,25.

Møte den 13 januar kl. 13,30.

President: **Hambro.**

Dagsorden:

Referat.

Presidenten: Representanten Ulrik Olsen, som ikke var til stede ved Stortingets åpning, har nu tatt sete.

Førstkommende søndag vil der som vanlig være gudstjeneste i Vår Frelses kirke, hvortil Stortinget er innbudt, og de representanter som ønsker å delta, vil som vanlig samles i Eidsvollsgalleriet kl. 10,45 for etter gammel skikk å gå samlet til kirken.

Referat:

1. (12) Innberetninger fra Norges Banks eftersynskomiteer i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand.
Enst.: Sendes finans- og tollkomiteen.
2. (13) Møte av ordførere, formannskapsmedlemmer, formenn i organisasjoner m. fl. sender forestilling i anledning av Hamar lærerskoles nedleggelse.
3. (14) Overrettssakfører Olav Meisdals-hagen andrar på vegne av fhv. veiarbeider Alf Moe, Røn, Vestre Slidre, om pensjon.
4. (15) A/S Hovlands Radio andrar om billighetserstatning for statens benyttelse av 3 av kaptein Hovland gjorde oppfinnelser.
5. (16) M. Nyhuus m. fl., Trysil, sender

- henstilling om bevilgning til påbegynnelse av den av Stortinget i 1923 besluttede jernbane Elverum—Trysil innbygd.
6. (17) Lærer Lars Longwad, Oslo, andrar om billighetserstatning for angivelig uberettiget opsigelse fra en lærerpost ved statens skole, Nore kraftanlegg.
7. (18) Lyder Pettersen, Mjøndalen, andrar om billighetserstatning i anledning av skade, påført ved overfall.
8. (19) Harry Fett, Harald Aars m. fl. andrar om bidrag til trykning av et verk om de norske stavkirker.
9. (20) Sersjants enke Dorthea Tesdal, Nes pr. Flekkefjord, andrar om tilleggspensjon.
10. (21) Hanna Hansen, Bekkelaget, sender klage over mot henne angivelig begått urett.
11. (22) 15de frivillige kirkemøte sender henstilling om, at der tas effektive forholdsregler til bekjempelse av den farlige og nedverdiggende fosterdrapstraffikk i vårt land.
12. (23) Møte i Oslo sender henstilling om full religionsfrihet i skole, universitet og militærvesen.
13. (24) Professorene A. W. Brøgger, Oscar Albert Johnsen m. fl. sender henstilling om, at oberstløytnant Schiøtz fortsatt må få anledning til å arbeide med utforskningen av vår militære historie.
ringen.
Enst.: Nr. 2—13 oversendes Regjeringsringen.
14. (25) Det Norske Stortings Nobelkomité meddeler, at Viscount Cecil of Chelwood er tildelt Nobels fredspris for 1937.
Enst.: Vedlegges protokollen.
15. (26) Forfatters enke Elisabeth Haukland andrar om pensjon.
16. (27) Tollassistent D. Vevelstad, Brønnøysund, andrar om, at hans nuværende stilling som bestyrer av Brønnøysund tollstasjon heves til fast tollkontrollørs grad.
17. (28) Ole Sæther, Marstein, andrar om erstatning for utgifter utover ekspropriasjonstaksten for grunn til jernbanelinjen over hans eiendom.
18. (29) Selskapet til Grorud Vel og Furu-set Vel sender protest mot Oslo kommunes anlegg av arbeidshjem på Grorud, Østre Aker.
19. (30) Møte av bønder og fiskere på Sørlandet samlet i Kristiansand sender forestilling angående omsetningen av landbruksvarer og fisk og fiskeprodukter.
20. (31) Sigv. Høines, Bergen, andrar om, at staten overtar den av ham drevne helseheim m. v.